

Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy předložilo návrh novely školského zákona, který může výrazně uškodit žákům se speciálními vzdělávacími potřebami

Praha, 25. listopadu 2022

Na konci října tohoto roku předložilo MŠMT návrh novely školského zákona, která je nyní ve fázi připomínkování. Pokud bude novela schválena, zásadně se změní způsob přidělování asistentů pedagoga na základních školách. Dosud byl asistent pedagoga přidělován konkrétnímu žákovi na doporučení školského poradenského zařízení. Nově bude každé škole dle několika parametrů určen maximální počet hodin práce asistenta pedagoga, na které poskytne MŠMT finance. Národní ústav pro autismus (NAUTIS) považuje novelu zákona za nepřipravenou, nepodloženou řádnými analýzami a nejasně formulovanou a staví se proti jejímu projednání. NAUTIS svým postojem zároveň podporuje odmítavé stanovisko Asociace pracovníků speciálně pedagogických center (APSPC) k institucionalizaci asistentů pedagoga v základních školách ze 14. listopadu 2022. Stanovisko APSPC podepsalo k dnešnímu dni již téměř 500 rodičů, ředitelů škol, pedagogů, speciálních pedagogů, pracovníků školských poradenských zařízení a dalších odborníků.

Dle informací, které jsou k dispozici, a ze kterých vychází stanovisko APSPC, je krok MŠMT směrem k novelizaci školského zákona nepřipravený a v základních školách povede ke značnému snížení počtu asistentů pedagoga. Důsledkem toho budou potíže ve vzdělávání žáků se speciálně vzdělávacími potřebami, zvýší se náročnost výuky pro pedagogy a v neposlední řadě i pro všechny žáky ve třídách, kde jsou žáci se speciálně vzdělávacími potřebami vzděláváni.

„Nedozírné následky pak bude mít parametrizace výpočtu nároku na asistenty pedagoga na vzdělávání u žáků s poruchou autistického spektra. Naše zkušenosti jednoznačně ukazují, že jejich dostatečná podpora při vzdělávání v základní škole výrazně přispívá k jejich úspěšnosti při vzdělávání ve střední, případně i vysoké škole a k jejich uplatnění na trhu práce.“ vysvětluje PaedDr. Věra Čadilová, ředitelka speciálně pedagogického centra při NAUTIS a speciální pedagožka.

O přidělení asistentů pedagoga škole budou dle MŠMT po změně zákona rozhodovat následující parametry: Počet běžných tříd v ZŠ a jejich průměrná naplněnost, podíl žáků se speciálními vzdělávacími potřebami se třetím stupněm podpůrných opatření, počet tříd 1. – 3. ročníků a počet tříd, v nichž se vzdělávají žáci se speciálními vzdělávacími potřebami se čtvrtým či pátým stupněm podpůrných opatření. Takovýto způsob přidělování asistentů pedagoga podle NAUTIS neodpovídá skutečným potřebám žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a je nastaven příliš obecně.

MŠMT v důvodové zprávě novely jako jednu z příčin ke změně školského zákona uvádí, že přibývá asistentů pedagoga, což paušálně vnímá jako neuvážené a zbytečné využívání jejich kapacit. Přitom ale vůbec nezmiňuje analýzy, které k tomuto závěru vedly, nebo jiné možné příčiny současného stavu. Cílem systémových změn, které budou zavedeny, má být dle MŠMT stabilita a předvídatelnost. NAUTIS vyjadřuje obavu, že úprava zákona naopak žáky se speciálními vzdělávacími potřebami o pocit stability a předvídatelnosti připraví. Pokud bude asistent pedagoga přidělen škole, a ne konkrétnímu žákovi, bude muset svou pozornost roztržít na více tříd. Tím pádem bude jeho práce s jednotlivými dětmi méně intenzivní a kontinuální. V návrhu novely se také uvádí, že změna přinese

snížení administrativní zátěže. Přitom ale není objasněno, v čem konkrétně současná administrativa školský systém zatěžuje a jak by mělo vypadat její nové fungování.

Národní ústav pro autismus

Národní ústav pro autismus, zkráceně NAUTIS, je největším poskytovatelem služeb pro lidi s autismem v České republice. Klade si za cíl nasměrovat lidi s autismem a všechny, kdo jim poskytují péči, správným směrem a podpořit je v bezpečné a klidné cestě ke spokojenému životu. Poskytuje sociální, zdravotní, psychologické a volnočasové služby. Nabízí odborné poradenství jednotlivcům, rodinám i zařízením, která mají v péči klienty s autismem. Provozuje celoroční pobytové zařízení pro osoby se souběhem autismu a chováním náročným na péči. V rámci včasné intervence poskytuje podporu rodinám s předškolními dětmi. Je zřizovatelem speciálně pedagogického centra, MŠ pro děti s autismem a nakladatelství PASPARTA, sociálního podniku, který zaměstnává lidi s autismem. Realizuje také programy podporovaného zaměstnávání, pořádá vzdělávací kurzy a osvětové akce. Při NAUTIS působí divadelní soubor Dr.amAS zaměřený na autorskou tvorbu vycházející z příběhů členů souboru, kterými jsou převážně dospělí lidé s autismem. Od června 2010 je NAUTIS stálým členem mezinárodní asociace neziskových organizací Autism-Europe se sídlem v Bruselu.

[Stanovisko APSPC](#)

[Návrh zákona a důvodová zpráva](#)

Kontakt pro média:

Mgr. Tereza Portešová

Specialistka marketingu, komunikace a osvěty

Národní ústav pro autismus, z.ú. (NAUTIS)

Středisko rozvoje a vnějších vztahů

V Holešovičkách 593/1A, 182 00 Praha 8

+420 774 681 727

tereza.portesova@nautis.cz